

Metodyka logopedyczna III - oligofazja, autyzm, surdologopedia - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodyka logopedyczna III - oligofazja, autyzm, surdologopedia
Kod przedmiotu	05.6-WP-PEDP-ML3
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Ewa Skorek, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Egzamin
Laboratorium	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z zagadnieniami terapii logopedycznej stosowanej u osób z niepełnosprawnością intelektualną, spektrum autyzmu oraz przekazanie zasada pracystosowanych w surdologopedii. Podczas zajęć słuchacze zdobywają umiejętność przygotowywania diagnozy logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną, spektrum autyzmu oraz osób niesłyszących i niedosłyszących. Słuchacze zdobywają również umiejętność konstruowania programów terapeutycznych.

Wymagania wstępne

Wiedza słuchaczy z zakresu:

1. anatomii i fizjologii narządów mowy.
2. pedagogiki specjalnej
3. etapów prawidłowego rozwoju mowy.
4. typologii zaburzeń komunikacji językowej

Zakres tematyczny

Wykłady

Oligofazja. Istota zaburzeń mowy w upośledzeniu umysłowym. Oligofazje – definicje, przyczyny chorobowe, rodzaje uszkodzeń i upośledzeń. Neuroobrazowanie a rehabilitacja neurolingwistyczna. Wybrane zagadnienia z neuroanatomii, neurofizjologii i patofizjologii mowy. Problem autyzmu w literaturze, etiologia. Spektrum zaburzeń o typie autyzmu (autyzm atypowy, z Aspergera, Retta, SPD). Wczesne symptomy zaburzeń komunikacji u dzieci. Dynamika zmian u dzieci z wczesnym i późnym rozwojem autyzmu. Cechy odróżniające autyzm od zaburzeń o typie dysfazji. Surdologopedia – wyjaśnienie terminu. Metody diagnozy słuchu. Najnowsze ustalenia dotyczące terminologii stosowane w przypadkach zaburzeń słuchu. Wyjaśnienie pojęć: pole mowy, rezerwa ślimakowa, skotomaty. Czynniki kształtowania i rozwoju mowy dziecka z uszkodzonym narządem słuchu.

Konwersatoria

Zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną:

1. Pacjenci z oligofazją – metody diagnostyczne.
2. Rehabilitacja neurolingwistyczna – etapy i poszczególne metody
3. . Najnowsze trendy w terapiach neurolingwistycznych pacjentów z oligofazją.
4. Kompleksowy zarys terapeutyczny pacjentów z oligofazją.

Zasady diagnozy i terapii logopedycznej osób ze spektrum autyzmu

1. Diagnoza deficytów poznawczych w autyzmie. Metody terapii: dobór metod w zależności od wieku, komunikacji werbalnej, pozawerbalnej, poziomu inteligencji, ciężkości zaburzeń; stymulacja rozwoju mowy werbalnej; metody wspomagające (metoda holdingu, metoda Weroniki Sherborn, metoda Knilów, AAC, SI, stymulacja taktylna i wzrokowa).
2. Test rozwoju reakcji słuchowych od pierwszego miesiąca życia do siódmego roku życia.

Zasady diagnozy i terapii surdologopedycznej

1. Kwestionariusz badania surdologopedycznego D. Emiluty-Rozyi. Cele terapii surdologopedycznej.
2. Omówienie rozwoju dziecka od pierwszego miesiąca do trzydziestego miesiąca życia oraz możliwości jego wspomagania.
3. Potrzeby edukacyjne dziecka z uszkodzonym słuchem w zależności od stopnia ubytku słuchu.
4. Założenia organizacyjne klasy integracyjnej.
5. Jak pomóc uczniowi z uszkodzonym słuchem w szkole masowej?
6. Terapia surdologopedyczna: metoda całościowa S. Schmid-Giovannimi, metoda fonogestów K. Krakowiak, metoda macierzyńska A. van Udena, metoda alternatywna J. Cieszczyńskiej.
7. Komunikacja totalna.
8. Język migowy.
9. Wychowanie słuchowe.
10. Rehabilitacja osób z implantami.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład tradycyjny.

Laboratoria – metoda projektu, praca z książką, metoda przypadków, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, burza mózgów.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
E.2L.W1. Student zna zasady diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych oraz postępowania rehabilitacyjnego w zaburzeniach połykania; zagadnienia wczesnej interwencji logopedycznej, opóźnionego rozwoju mowy w diagnozie i terapii, niedokształcenia mowy pochodzenia korowego, rodzajów zaburzeń wymowy (dyslalii), zaburzeń płynności mówienia – jąkania i gielkotu, mutyzmu wybiórczego, afazji, dyzartrii; zasady diagnozy i terapii logopedycznej, w tym osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz osób z dyzartrią; metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej; zagadnienia tyflogopedii, surdologopedii, gerontologopedii i onkologopedii, z podstawami rehabilitacji głosu po laryngektomii; metody wychowania słuchowego i językowego oraz rewalidacji indywidualnej.	• K_W13	• kolokwium	• Wykład • Laboratorium
E.2L.W1. zasady diagnostyki logopedycznej czynności prymarnych i odruchów orofacjalnych oraz postępowania rehabilitacyjnego w zaburzeniach połykania; zagadnienia wczesnej interwencji logopedycznej, opóźnionego rozwoju mowy w diagnozie i terapii, niedokształcenia mowy pochodzenia korowego, rodzajów zaburzeń wymowy (dyslalii), zaburzeń płynności mówienia – jąkania i gielkotu, mutyzmu wybiórczego, afazji, dyzartrii; zasady diagnozy i terapii logopedycznej, w tym osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz osób z dyzartrią; metodykę postępowania logopedycznego i zasady konstruowania programów terapii logopedycznej; zagadnienia tyflogopedii, surdologopedii, gerontologopedii i onkologopedii, z podstawami rehabilitacji głosu po laryngektomii; metody wychowania słuchowego i językowego oraz rewalidacji indywidualnej	• K_U08	• przygotowanie projektu	• Laboratorium
E.2L.K1. Student jest gotó okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy	• K_K05	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Laboratorium

Warunki zaliczenia

Laboratoria

Na ocenę z laboratorium składają się wyniki osiągnięte na kolokwiach oraz ocena z projektu

Wykłady

Egzamin złożony z dwóch części pisemnej i ustnej; warunkiem przystąpienia do części ustnej jest uzyskanie 30% punktów z części pisemnej. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z konwersatorium.

Ocena końcowa

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z laboratorium (50%) i z egzaminu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z laboratorium i egzaminu.

Literatura podstawowa

1. Emiluta-Rozya D., *Wymowa dzieci niedosłyszących*, [w:] *Głuchota a język*, red. S. Grabias, Lublin 1994.
2. Gałkowski T., *Zaburzenia słuchu*, [w:] *Diagnoza i terapia zaburzeń mowy*, red. T. Gałkowski, Z. Tarkowski Z., T. Zalewski, Lublin 1993.
3. Jaklewicz H., *Autyzm wczesnodziecięcy: diagnoza, przebieg, leczenie*, Gdańsk 1993.
4. Kruk-Lasocka J., *Autyzm, nie autyzm*, Wrocław 2001.
5. *Listy o wychowaniu dziecka z wadą słuchu: poradnik dla rodziców dzieci najmłodszych* (z. 1-10), Warszawa 1995.
6. Skórzyńska M., *Programy wczesnej interwencji O. Lovaasa i S. Greenspana w terapii małego dziecka z autyzmem*, [w:] *Dziecko z zaburzeniami rozwoju: konteksty diagnostyczne i terapeutyczne*, red. B. Cytowska, B. Wilczura, Kraków 2006.
7. Pąchalska M., *Neuropsychologia kliniczna*, T. I-II, Warszawa 2007.
8. Pisula E., *Autyzm u dzieci: diagnoza, klasyfikacja, etiologia*, Warszawa 2000.

9. Tarkowski Z., *Mowa osób upośledzonych umysłowo i jej zaburzenia*, [w:] *Podstawy neurologopedii*, red. T. Gałkowski, E. Szeląg, G. Jastrzębowska, Opole 2005.

Literatura uzupełniająca

1. Krakowiak K., *Fonogesty: gesty wspomagające odczytanie wypowiedzi z ust, poradnik dla logopedów, nauczycieli i rodziców dzieci niesłyszących*, Lublin 1986.
2. Löwe A., *Rozwijanie słuchu w zabawie*, Warszawa 1983.
3. Minczakiewicz E.M., *Bawidła – katalog zabawek dla dzieci niepełnosprawnych ruchowo i umysłowo*, Kraków 1996.
4. Schopler E., Lansing M., *Ćwiczenia edukacyjne dla dzieci autystycznych*, Gdańsk 1994.
5. Stecko E., *Zaburzenia mowy: wczesne rozpoznawanie i postępowanie logopedyczne*, Warszawa 1994.
6. Styczek I., *Logopedia*, Warszawa 1981.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 01-11-2019 18:26)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ